

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työväenliikkeen äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilisti The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauksinnat Yhdysvaltoihin: 1 vuosikerta \$1.75; puoli vuotta \$1.00.

Canadaan ja Suomeen: 1 vuosikerta \$2.00; puoli vuotta \$1.15.

Postilose: Toveritar, Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(The Woman Comrade)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75; Six months \$1.00.
In Canada and Finland: One year \$2.00; Six months \$1.15.

Toimitus:

ANNA LEPPÄNEN,
P. O. Box 99, Astoria, Oregon.

New Yorkin alueen erikoisnumero

Marraskuun 21 päivänä ilmestyy Toverittaren numero julaistaan eritoisena New Yorkin alueen numerona, joka tulee sisältämään kirjotuksia ilmoitteen kaupungista — New Yorkista — ja sen ympäristöiltä, maaseudulta. Useita kirjotuksia onkin jo tällä numeron varten saapunut, joissa esitellään farmarien ja kaupunkiläisten elämää ja rientoja ja yhä uusia kirjotuksia on luvassa.

Marraskuun 15 päivänä päättyy päivälehtiemme vuosittainen tilausrytitys, jonka jälkeen alkaa joulukirjallisuuden myynti. Sen ohella meillä on tilaisuutta myöskin tarjolla tilattavaksi Toveritar lehtiä, joka on työväenliikkeen oma lehti.

Toverittaren New Yorkin alueella: Ryhtykää julkaisiin toimenpiteisiin Toverittaren New Yorkin alueen erikoisnumeron julkaisunumeroiden tilaukseksi. Yksityisnumeroiden tilauksen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään marraskuun 18 päivänä. Yksityisnumerot maksavat aluistaan 3 senttiä kappale, joten niiden tilaaminen pienemmissäkin osastoissa on mahdollinen.

Kyökykset, lähettäkää myöskin kirjotuksia tällain lehteen!

Toverittaren tilajamäärän kohottamisryntäyksen

saavutuksiin on lisättävä seuraava oikaisu:

Portlandin S. S. O. kirjallisuuskomitean jäsenten saavutuksista mainittiin aiostaan Hilma Harju 23 pistettä ja Mrs. Peter Siida 11 pistettä. Lisäksi on mainittava Olga Kinnunen 28 pistettä ja John Lundström 16 pistettä. Portlandin S. S. O. kirjallisuuskomitean kassaissaavutus oli siis 78 pistettä, eikä 34 pistettä kuten Toverittaren No 41 oli mainittu.

Suomen ohraa riehuu edelleen

Syysk. 22 päivänä tuli kaksi ohraan miestä Oy. Työn ja S. Työmiehen yhteiseen konttoriin Kotkankatu 7 tiedustellen neiti Fanny Sydänmaata, joka Oy. Työn rahastonhoitajana on toimessa mainitussa konttorissa. Kun tämä oli saapuvilla, sai hän pitkästä puhelusta liitteitä miesten mukana. Toiset konttorienkylät tiedustelivat, viidäkö Sydänmaa kuulusteltavaksi vai mihin. Ohraa vastasi, että hän todennäköisesti tulee jäämään kiinni pitkästä aikaa.

Edellisenä päivänä oli eräs pidätetty siskoista ollut ohraassa kuulusteltavana ja oli tällä viitetty Fanny Sydänmaan v. 1918 kuluneen Kansavaltuuskuntaan. Tästä päätäten Hence tänään tapahtuneen vangitsemisen syynä v. 1918 asiat. Kultakin, kuten kaikki muut, paitsi ohraa, tietävät, ei Sydänmaa kuulunut Kansavaltuuskuntaan eikä muutenkaan ollut mikään "johtaja", jos millään tavalla otti osaa vallankumoukseen, joten hänen vangitsemisensa soti selvästi vastaan kaikkia armahduksista annettuja lakeja.

Se onkin tietenkin yksinomaisen vainoamisraivon aiheuttama.

LASTEN SUOJELUKSESTA

Poliisilaitosko lastemme ystäväksi?

Kun porvaristo ja sen läinitorvet eivät voi enään vaihtelolla sivunuttaa sitä tosiasiaa, että alaikäisten ja lasten rikoksellisuus on kaikissa maissa yhä vaan lisääntymässä, niin koettavat he tehdä sen mahdollisimman helppovaroin kosketellen niihin syihin, mistä se johtuu. Useissa maissa on asetettu erikoisia alaikäisten tuomioistuimia käsittelemään lasten tekemiä rikoksia. On nimittäin oltu pakotettuja tunnustamaan, että ne menettelyt ja rangaistukset, joita kapitalistinen yhteiskunta soveltaa aikuisiin rikollisiin, eivät ole täysin sovelaita ja tarkoituksenmukaisia alaikäisiin ja lasten rikoksellisuutta tutkivalle ja tuomitsevalle laille on eri maissa annettu erilainen nimitys. Suojeluskavates otettiin pakkokasvatusta sanan sijasta käyttöön, silloin kun Preussin valtiopäivillä 1900 hallituksen ehdotus erityiseksi laiminlyötyjen, pahantapaisen ja rikollisten lasten kasvatusta koskevaiksi laiksi oli käsiteltävänä. Puheena olevan lain tehtävänä pitäisi olla suojella laiminlyötyjä ja pahantapaisia lapsia rikollisuudesta ja varjella rikollisia lapsia tulemaasta tottuneiksi pahantekijöiksi. Sanotaan, että suojelu on lain henki ja tarkoitus, joskin sen tämän saavuttamiseksi täytyy käyttää pakkoa.

Nimitys suojeluskasvatusta ei kuitenkaan, paitsi Saksassa, ole tullut käyttöön muissa maissa kuin Suomessa — jonka porvaristo on ollut Saksan junkkerien ihailijoina kautta aikojen. — Suomen senaatin v. 1902 asettama komitea ehdotuksen tekemiseksi toimenpiteistä sopivan kasvatuksen valmistamiseksi siveellisessä suhteessa laiminlyödyille ja pahantapaisille lapsille (s.t.s. kadulla, oman onnensa nojassa kasvamaan pakotetuille ja siellä pahoja tapoja oppineille lapsille) sovitit saksalaisen nimityksen, joka suomenkielelle käännettiin suojeluskasvatukseksi. Vastainmittu komitea selittää, että suojeluskasvatusta tarkoitetaan suojelun sekä kasvatuksen ja hoidon hankkimista lapsille, jotka korvausta vastaan ovat annetut vieraitten ellettäviksi, jotka kotiolojen vuoksi ovat laiminlyödyt, siveellisessä suhteessa tarpeellisesti huonosti hoidetut tai pahoinpidellyt, jotka ovat pahantapaisia ja jotka alaikäisinä rangaistukseen nähden ovat tehneet rikoksen.

Tällainen "suojeluskasvatustyö" on kaikissa maissa alkanut yksityisestä aloitteesta. Henkilöt, jotka ammatikseen harjoittavat "ihmissyistäväisiä" harrastuksia", muodostavat m.m. yhdistyksiä, jotka ottavat suojeluskasvatuksen eri puolet "ohjelmissa". Ihminenlasten lasten ja onnetoman nuorison luku lisääntyi samassa suhteessa kuin ihmisen työvoiman riistämisen ja enenevä "sivistys" nim. omistavan luokan sivistys piäsi valtuutan yhteiskunnassa siinä määrin kuin yhteiskunnalliset epäkohdat, varsinkin työväenluokan kotielämä heikentä. Perheen äiti, joka parhaan ymmärryksensä mukaan oli koettanut kasvattaa lapsiaan "kurituksessa ja herran muhteessa" joutui heittämään lapsensa kadulle ja kujulle 12—14 tuntiin päivässä — rientien miehen rinnalla ja kilpailijana työvoimaansa laivänherroille myymään. Elkiä näin joutuvat vaatla pienostensa turvallisuuksiin. Nämä rangaistukset joutuvat itsensä katsomaan niinpä kuin nelinkontin ryömimään pääseivät. Elä 14—16 vuoden ikäisiä —; laista puuttavasta käytännöstä työhön ja ammatin, varillinen yhteiskunta koettaa itseään mutta siitä huolimatta sanotaan että se on paras ja täydellisin lastenlaki, kutsua työväenluokassa kyteväksi vaivastomaiseksi luokkaväliseksi, joka säännöllisessä pienokaisissa ilmenee pienenä kiusantekona ja harvittomana kolttona).

Yksityinen suojeluskasvatusta on ollut huomattava erittäinkin Englannissa ja Tanskassa. Mutta yksityisenä ei se ajanpitkään voinut olla ilman erityisiä lakeja, se tarvitsi sellaista tuukeen ja avukseen. Niinpä tulikin suojeluskasvatusta, oltuaan yksityistä luonnosta otteena tuotantona, vähitellen aikojen kuluessa yhteiskunnalliseksi asiaksi.

Aluksi annettiin säännöksiä, jotka tarkoittivat avun antoa yhteiskunnan puolelta hyljättyille lapsille; rikoslakkeihin otettiin määräyksiä, jotka tarkoittivat osittain määrättyissä olosuhteissa, osittain määrättyyn ikään asti vapauttaa lapsia rikoslain säännöksistä ja heille sen sijaan toimittua erikoista kasvatusta, säädettiin lakeja, joiden tarkoitus oli suojella lapsia pahoinpitelyiltä ja julmuudelta; ja tähöin ryhdyttiin julkaisemaan laeja, joiden päätarkoituksena oli oikeuttaa yhteiskunta määrättyissä olosuhteissa erottamaan lapset vanhemmistaan ja asettamaan ne yleisen kasvatuksen alaisiksi. Lae ovat syntyneet sivistysmaissa jo kahdeksanneksitoista vuosisadan alussa varsinkin on laimautunut tällä alalla ollut vilkas.

Ranska on maa, jossa aikaisemmin kuin muualla on ryhdytty laajempiin toimenpiteisiin apuavustavien lasten hyväksi. Jo suuren vallankumouksen aikana kiinnitettiin huomiota hyljättyihin lapsiin ja n. k. köytilapsiin, nämä saivat hoitoa valtion kustannuksella erityisissä laitoksissa. Menneinä näin pitkälle "hellydessä" näitä lapsia kohtaan, että heistä käytettiin nimitystä "isänmaan lapset".

— Tässä voimme myöskin ottaa huomioon sen suuren lisäyksen näitä isänmaan lapsia, joita Ranskassa, samoin kuin kaikissa muissakin imperialistiseen maailman sotaan osaan otaneissa maissa yleisen mielipiteen hyväksymään ja yhteiskunnan kehityksellä synnytetään. "Sillä isänmaalle ennenkuin kuolet" — oli kehoitus talvelurintamalla olevalle sotilalle. Aivan samoin ylistettiin sotamorsiamia. Heistä sanottiin, että nainen joka synnyttää valtiolle lapsia, tekee "isänmaalle" yhtä suuren palveluksen kuin mieskin, joka ase käsi puolestaa "isänmaataan". Niinpä se on, mistäpä saisikaan porvaristo mutta kannun ruokaa ellei työväenluokan naiset sitä heille synnyttäisi?

Mutta voi tällä porvarillista maailmaa silloin kun tämä typeriä massa alkaa **joukolla liikehtiiä**. Silloin kun tämä kannunruoka alkaa joukolla ajatella ja ajatella kahdesti päinnsä ympäri — silloin menettää se ihailunsa siitä, että saa olla kannunruokana. — — — Englannissa v. 1908 annettu Children's Act (lastenlaki) on kokoelma eri aikoina syntyneistä lastenhoito- ja nuorisosuojelulakeista koskevista laeista. Siinä on säännöksiä elätilasten hoidosta, suojeluksesta pahoinpitelyä vastaan ja pakkokasvatuksesta laeissa, järjestää olosuhteita, jotka koskevat alaikäisten käsittelemistä tuomioistuimen edessä sekä määrättyjä erityisten lasten — tai nuorison tuomioistuinten perustamisesta, kiellettyä tupakanpolton lapsilta ja nuorilta sekä lasten oikeuksien antamista lasten oikeuksissa ja järjestää kouluhuoneistoissa ja järjestää koulunlasten puhtaanhoidon y.m. Laki suojella jasta lapsia aina rintalapsen iästä lähtien laki niitä, jotka eivät ole täyteen 14 vuotta, nuoriksi kutsutaan 14—16 vuoden ikäisiä —; laista puuttavasta käytännöstä työhön ja ammatin, mutta siitä huolimatta sanotaan että mikä tähän asti on olemassa mistäkin kapitalistisessa maassa.

Lasten eli nuorisotuomioistuimet ovat amerikalaisia alkuperää. Ensimmäinen nuorisotuomioistuin (Juvenile Court) perustettiin Chicagoon v. 1890,

Pian huomattiin, että sen toiminnan tulokset olivat erinomaisia, pohjoisamerikalaiset valtat seurastivat sen vuoksi toinen toisensa jälkeen Illinoisin esimerkkiä ja säätivät erityisen lain sellaisten tuomioistuinten perustamisesta. Amerikasta raivasi tämä aate tiensä Eurooppaan.

Näillä alaikäisten tuomioistuimilla luultiin olevan se vaikutus, että niiden avulla voitaisiin estää rikollisuuden lisääntymisen alaikäisten keskuuteen ja rikosten teille jo hairahtuneet lapset ohjata uudestaan oikealle tielle.

Niin ei kuitenkaan ole missään tapahtunut vaan kaikista edellimmäistä keinoista huolimatta rikollisuuden lasten ja nuorison keskuudessa lisääntyy tavattomalla nopeudella. Montrealissa ilmestyy lehden "Montreal Star" lehden mukaan on taaskaan kysymykseen kiinnittänyt huomiota sekä Montrealin poliisilaitos että alaikäisten oikeuden tuomari. Kumpaisenaan on ollut pakko todeta tällaisen hirvittävän tilanteen kehittyvän ja sen ilmoit seuraukset, rautta oikeuden johtopäätösten tekeminen on kaikille porvarillisille henkilöille ja laitoille — varsinkin poliisilaitokselle — oleva kauhuis. Jos he tekisivät oikean johtopäätöksen niin se olisi jotakuinkin seuraava:

Että kapitalistisen järjestelmän vallitessa työväen kulutuskyky on **mielivaltaisesti rajoitettu**. Luokkatyöhön erustavassa järjestelmässä työväen elämä on **aina** mielivaltaisesti rajoitettu, hänet pakotetaan tuottamaan enemmän kuin hänen sallitaan kuluttaa, joten vallassa olevalla luokalla jää **yljäämää** — jota Marxin oppien mukaan kutsutaan **lisäarvoiksi**. Kahleorjouden aikana oli kahleorjan elämä myös mielivaltaisesti rajoitettu. Kahleorja oli ihmellinen elämä. Jota käytettiin tuottamaan "ylöspitonsa" — ja ylijäämää. Se on selvää — eikös olekin? Maaorjouden aikana oli maaorjan elämä mielivaltaisesti rajoitettu. Maaorja oli elämä, jota käytettiin tuottamaan "ylöspitonsa" — ja ylijäämää. Ja nyt kapitalistisen järjestelmän vallitessa kapitalistit mielivaltaisesti rajoittavat palkkatyöväen elämää. Kapitalistit antavat palkkatyöläiselle palkkion, jota kutsutaan palkaksi. Palkkatyöläinen on ihmellinen elämä, jota käytetään tuottamaan "ylöspitonsa" — ja ylijäämää. Hänen palkkansa ei riitä ostamaan lapsilleen runsaasti hyvää ruokaa, hänen palkkansa ei riitä ostamaan lapsilleen hyviä ja lämpimiä vaatteita, hänen palkkansa ei riitä ostamaan lapsilleen tarpeeksi hyvää asuntoa, hänen palkkansa ei riitä ostamaan lapsilleen hyviä leikkikaluja, ja hänen palkkansa ei riitä ostamaan lapsilleen kunnollista kirjallisuutta. Hän ei voi saada palkkaansa riittämään lapsilleen tarpeellisiin käyttövaroihin. Vaikka palkkatyöläisen haluaa tuottaa ja tuottaakin näitä tavaroita yllin kyllin, niin hänen palkkansa ei salli hänen kuluttaa näitä tuotteita yllin kyllin. Hän ei voi palkallaan ostaa yhäpaljon arvoa kuin hänen työvoimansa tuottaa arvoa. **Sillä jää kapitalistille ylijäämää.**

Kaikesta tästä johtuu se että palkkatyöläisen ja vieläpä hänen vaimonsakin täytyy ponnistella ja raataa yllimääräisesti, eivätkä näin ollen jouda huolehtimaan lastensa kasvatuksesta. Vanhemmat saavat lähteä varhain aamulla palkkatyöhön ja jättää lapsensa kotiin tai ulkosalle, jossa ne heti joutuvat huojon ja rikollisten vaikutusten alaisiksi.

Tässä Montreal Star'in asiaa koskevassa selostuksessa mainitaan, että alaikäisten oikeuden tuomari olisi johtunut lausunnossaan yhä kasvavasta lasten rikollisuudesta jo hipasemaan itse kysymyksen perussyitäkin. Hän on nimittäin lausunnossaan maininnut, ettei voi enään kieltää sitä tosiasiaa, että nuorten rikollisuus suurelta osaltaan johtuu yhteiskunnallisista syistä.

Mutta jos syiden etsimisessä eivät oikeuden palvelijatkaan voi enään